

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 14 (203) ВЕРАСЕНЬ 2015 ГОДА

БЕЛАРУСКАЯ ПРЫМАЎКА

По аблічччы апостал, а па зубах сабака

КАМПАНІЯ – 2015

ГАТОВЫ ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ МАСАВАЕ ГАЛАСАВАННЕ

23 верасня ў першы дзень дзяжурства ўчастковых камісій назіральнік Леанід Гаравы, які з'яўляецца каардынатарам назірання "Руху "За Свабоду!" па Віцебскай вобласці, зафіксаваў парушэнні на пяці выбарчых участках Гарадка, дзе ў спісы для галасавання па месцы знаходжання выбаршчыкаў было ўжо ўнесена ад 87 да 360 грамадзян.

Падобнае парушэнне на Савецкім участку № 3 зафіксаваў і Леанід Аўтухоў, актывіст Партыі БНФ, якому паведамілі пра 157 такіх выбаршчыкаў.

Леанід Гаравы, акрэдытаваўшыся 23 верасня ў якасці назіральніка на пяці выбарчых участках, адразу ж зафіксаваў на кожным з іх аднатыпныя парушэнні. Атрымліваючы інфармацыю пра колькасць унесеных ў спісы выбаршчыкаў на ўчастку і выбаршчыкаў, якія ўключаны ў спіс для галасавання па месцы знаходжання, ён убачыў апошнюю старонку адпаведных спісаў, якая была запоўнена з парушэннем нормаў зацверджаных у дадатку №10 да пастановы ЦВК №11. Згодна з гэтай нормай трэба зафіксаваць не толькі асноўныя дадзеныя выбаршчыка, але таксама дату і час прыняцця заявы, што зроблена не было.

Але яшчэ больш гарадоцкага праваабаронцу здзівіла колькасць грамадзянаў, якія амаль за два тыдні да выбараў вырашылі прагаласаваць, не пакідаючы межаў уласнага жытла. Такая надзвычайная актыўнасць на фоне ўсеагульнай палітычнай апатыі ў краіне падалася абсалютна ненатуральнай. Глядзіце самі: на выбарчым участку №1 Баграмянаўскім зафіксавана 1912 выбаршчыкаў, з іх – 87 пажадалі галасаваць на даму; на ўчастку №2 Камсамольскім – 2106, на даму – 172; на участку №4 Зарэчанскім – 924,на даму – 109; на ўчастку №5 Гагарынскім – 1500, на даму – 360; на ўчастку №6 Вакзальным – 1091, на даму – 193. Гэткая ж сітуацыя была зафіксаваная грамадзкім актывістам Леанідам Аўтуховым, які атрымаў акрэдытацыю назіральніка на выбарчым участку №3 Савецкім (агулам – 1539 і на даму – 157 выбаршчыкаў).

Згодна каляндарнага плана 23 верасня ўчастковыя камісіі пачалі сваю працу. Дзяжурства было арганізавана з 17.00 да 19.00 гадзін, і за гэты час нават два члены камісіі не маглі б фізічна запісаць гэткую колькасці жадаючых прагаласаваць на даму. Відавочна – гэта было зроблена загадзя. Дадзеныя абставіны дазваляюць меркаваць, што выбаршчыкі не звярталіся з заявамі ва ўчастковыя камісіі, а камісіі самастойна афармілі спісы без усялякіх заяваў выбаршчыкаў.

24 верасня з прычыны яўнага парушэння заканадаўства – самаўпраўнай арганізацыі галасавання па месцы знаходжання выбаршчыка – у Гарадоцкую раённую камісію па выбарах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь праваабаронцам Леанідам Гаравым было пададзена адразу пяць скаргаў на парушэнне свабоды волевыяўлення выбаршчыкаў адпаведнымі ўчастковымі камісіямі Гарадка. У гэтых скаргах назіральнік Гаравы патрабуе прызнаць створаныя спісы для галасавання па месцы знаходжання выбаршчыкаў несапраўднымі, абавязаць участковыя камісіі весці дадзены спіс толькі па заявах выбаршчыкаў і паінфармаваць выбаршчыкаў раёна пра дакладнае выкананне нормы выбарчага заканадаўства па арганізацыі галасавання па месцы знаходжання выбаршчыкаў.

-Угэтых парушэннях абурае той факт, што сябрамі ўчастковых камісій парушаецца не толькі выбарчае заканадаўства, але ў першую чаргу Канстытуцыя краіны, якая ў артыкуле 64 гарантуе кожнаму грамадзяніну права прымаць альбо не прымаць удзел у выбарах. І другі момант, на які варта звярнуць увагу: гэткім чынам камісія арганізоўвае штучны рост удзельнікаў выбараў, яўка патэнцыйных выбаршчыкаў штучна завышаецца праз масавае галасаванне па-за межамі памяшкання камісіі, якое незалежным назіральнкам адсачыць будзе практычна немагчыма. Гэты этап выбараў з'яўляецца даволі спрыяльным для фальсіфікацый. Існавалі ўчасткі, на якіх амаль чвэрць выбаршчыкаў галасавала па месцы свайго жыхарства. Праўда, з такой вялікай колькасцю жадаючых, "гатовых" у першы ж дзень працы ўчастковых камісій запісацца для галасавання па месцы знаходжання, прыходзіцца сутыкацца ўпершыню. Але, што зробіш, прававая беспакаранасць, падштурхоўвае да прававога бязмежжа, -кажа Леанід Гаравы.

З падобнага роду парушэннямі Гаравому давялося мець справу і ў мінулым годзе пры назіранні за выбарчай кампаніяй ў мясцовыя Саветы дэпутатаў. Ужо тады ім была заўважана пэўная заканамернасць: колькасць жадаючых прагаласаваць па месцы жыхарства на адным і тым жа ўчастку павялічвалася ад адной выбарчай кампаніі да другой (80, 115, 350 грамадзян), а тут – 360 выбаршчыкаў у першы дзнь працы ўчастковых камісій. Ёсць над чым задумацца.

З улікам усяго вышэй агучанага, можна канстатаваць, што нават тады, калі на выбарчыя ўчасткі прыйдзе менш за палову выбаршчыкаў, ва ўлады застанецца досыць эфектыўны інструмент падвышэння колькасці прагаласаваўшых. І тут ужо не важна ці то гэтыя грамадзяне прагаласавалі самастойна, ці то пад ціскам членаў выбарчых камісій, якія прыехалі наўпрост да месца іхняга жыхарства.

У кампанію па назіранні за выбарамі "Права выбару-2015" уваходзяць восем арганізацый: Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Грамада), Беларуская Хрысціянская Дэмакратыя, "Гавары праўду!", "Рух "За Свабоду!", Партыя БНФ, Беларуская партыя "Зялёныя", незалежны прафсаюз Радыёэлектроннай прамысловасці, аргкамітэт Партыі Свабоды і прагрэса.

Галоўнай мэтай кампаніі з'яўляецца абарона сапраўднага волевыяўлення грамадзянаў праз прадухіленне парушэнняў заканадаўства на ўсіх стадыях выбарчай кампаніі, фіксацыю парушэнняў і аператыўнае рэагаванне на іх.

Прэс-служба кампаніі назірання "Права выбару-2015"

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

НОВОСТИ ФУТБОЛА

"ЛУЧ" ВЫРВАЛ ПОБЕДУ У ЧЕМПИОНА

27 сентября ФК "Луч" под проливным дождем добился волевой победы над чемпионом Витебской области 2014 года "Днепром" (Дубровно) 4:3. Героем матча стал Илья Жерносек, а Евгений Самарин забил победный гол.

Решающий матч сезона начался в воскресенье с опозданием на 35 минут потому, что легионеры "Луча" из Витебска вновь опоздали к началу матча. До начала матча под проливным дождем разминалась команда "Днепра" и три наших местных футболиста. Из приехавших легионеров на разминку вышел только Илья Жерносек, который совершил небольшую пробежку по стадиону.

Матч прошел в упорной борьбе, кульминация которой выпала на заключительные семь минут встречи.

Матч начался с проверки Евгением Самариным перекладины ворот гостей уже на 2-й минуте матча. Но в дальнейшем борьба шла с переменным успехом в борьбе за каждый мяч. В итоге первый тайм завершился в пользу гостей, которые на 30-й минуте пройдя по центру штрафной, поразили наши ворота.

Второй тайм стал бенефисом Ильи Жерносека, совершившего хет-трик, а помогала ему в этом вся команда.

Энергичная борьба наших лидеров Вячеслава Мочкина, Евгения Самарина, Ильи Жерносека, Вадима Жогова за каждый мяч утомила защиту гостей и заставила ошибаться. На 49 и 55 минутах матча Илья Жерносек продемонстрировал высокое индивидуальное мастерство. После передач В. Мочкина и В. Жогова он дважды врывался в штрафную площадку гостей на правом фланге и под острым углом расстреливал ворота чемпиона области прошлого года.

В дальнейшем во втором тайме шла упорная борьба, которая не давала результута до 85 минуты, когда начался настоящий футбольный триллер. Сначала дальним ударом из-за пределов штрафной площадки гости сравняли счет, а через две минуты вышли вперед, получив в штрафной перед вратарем мяч после дальней передачи из центра.

Обычно в такой ситуации исход матча предрешен и перед нашей командой закрывался выход в финальную часть турнира. Но после двухминутного оцепенения наши футболисты пошли на штурм ворот гостей. Вновь Илья Жерносек, получив на правом фланге передачу от Самсоненко, совершил очередное чудо: с острого угла сравнял счет.

А когда пошла вторая минута добавленного времени свое слово сказал наш лучший голеадор -- Евгений Самарин. Находясь на переднем крае атаки, обыграл последнего защитника и забил победный гол. При этом боковой судья поднял флажок фиксируя положение вне игры. Но главный арбитр матча, который был ближе к эпицентру события и видел защитника, который остался ближе к воротам во время передачи Войтика, зафиксировал их взятие.

Итоги матча тренер ФК «Луч» прокомментировал так: «Всем игрокам, тренерам и болельщикам думаю надолго запомнится этот триллер. Играть в такую погоду, бороться, переживать и принимать все близко к сердцу, могут только настоящие фанаты футбола! По игре, она была равная, у гостей солировал Киташев. Мы пытались его закрыть, но у нас не получалось. Сначала мы горели, потом вели. За четыре минуты до конца мы проигрывали, но в итоге судьба повернулась к нам приятной стороной. На морально-волевых мы вырвали эту победу. Теперь ждем результата от конкурентов.

Даже если у нас не получится, хочется сказать большое спасибо тем людям, которые были вместе с нами. Ребята, вы просто КРАСАВЦЫ!!!!!»

После воскресной виктории наша команда переместилась на третье место, которое дает право на финальную часть. Но в чемпионате «восточной» группы не сыграны два матча между командами, которые лидируют и претендуют на попадание в четверку. Если лидеры не приедут на матчи в Лиозно и Витебск, то получат технические поражения, а «Луч» останется за бортом кубковых встреч. Не хотелось бы, чтобы такой расклад не состоялся… А так 3 и 4 октября должны состоятся четвертьфинальные игры чемпионата Витебской области по футболу.

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" пачала размешчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе стварэацца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

КАМПАНІЯ – 2015

ПЕРШЫ АГІТАЦЫЙНЫ ПІКЕТ

25 верасня на ўскрайку дзіцячага парка каля Гарадоцкага ДК адбыўся пікет у падтрымку Сяргея Гайдукевіча, які арганізавалі прадстаўнікі ЛДПБ з Віцебску

Агітацыйная кампанія за кандыдатаў на вышэйшую пасаду ў краіне яшчэ амаль не адчуваецца ў Гарадку і раёне. Толькі 25 верасня аб сваім кандыдаце заявілі прадстаўнікі Ліберальна-дэмакратычнай партыі Беларусі, якую з 1995 года ўзначальвае Сяргей Гайдукевіч. Спадар Гайдукевіч ужо трэці раз удзельнічае ў прэзідэнскай кампаніі і яго прадстаўнікі мусіць упершыню зладзілі пікет у Гарадку.

Пікет распачаўся замест 14 гадзін каля 16, бо ў 14 гадзін сябры ЛДПБ праводзілі пікет у Віцебску, дзе здымку мерапрыемства вяла тэлевізійная група АНТ. У Гарадок жа прадстаўнікоў Гайдукевіч суправаджала Сталічнае тэлебачанне, якое ўзяло інтэрв'ю ў Сяргея Ярмыкіна, старшыні Віцебскай абласной арганізацыі ЛДПБ і яго намесніка Паўла Іванова з Гарадка.

Мэтавай аўдыторыяй пікета сталі мінакі, якія праходзілі праз дзіцячы парк і атрымлівалі ад арганізатараў пікета агітацыйныя ўлёткі кандыдата Сяргея Гайдукевіча. Гэтая ўлётка выдадзена яшчэ толькі накладам ў 10 тысяч для амаль 7 мільёнаў выбаршчыкаў Беларусі. Ва ўлётцы Сяргей Гайдукевіч ў эпісталярным стылі абяцае забяспечыць грамадзянам: "Парадак, справядлівасць, мір у нашым доме!". Таксама праз мегафон час ад часу арганізатары заклікалі аддаць свой голас за кіраўніка ЛДПБ.

З 25 верасня ў Гарадку сталі з'яўляцца і агітацыйныя плакаты Сяргея Гайдукевіча, у месцах адведзеных для іх размяшчэння.

Каманды іншых прэтэндэнтаў на вышэйшую пасаду ў краіне яшчэ ніякім чынам агітацыю у Гарадку не выявілі. Дарэчы, аб пікеце каманды Гайдукевіча ніякай інфармацыі ні на сайце Гарадоцкага райвыканкаму у рубрыцы "Выбары 2015", ні на рэкламных слупах райцэнтра не было.

Л. Антонаў

РЫНАК ПРАЦЫ

ВОЛЬНЫЯ МЕСЦЫ – НА СВІНАГАДОЎЧЫМ КОМПЛЕКСЕ

Праз месяц пасля таго, як у базе вакансій па Гарадоцкаму раёну было толькі пяць вольных месцаў, Міністэрства працы і сацыяльнай абароны паведамляе аб наяўнасці 51 вакансіі на 83 вольных месца. Але большасць з іх – 42 – існуюць на свінагадоўчым комплексу ў Пальмінцы.

Па інфармацыі сайта Міністэрства працы і сацыяльнай абароны http://vacancy.mintrud.by у Гарадоцкім раёне па стану на 17 верасня ёсць 83 вольных месца. І калі месяц назад на свінагадоўчы комплекс нікого не запрашалі, то зараз трэба 42 спецыяліста. Заробкі прапануюцца ад 2,7 млн. рублёў да 5,5 млн. рублёў.

Пры гэтым вольны месцы і галоўнага заатэхніка, і галоўнага ветурача і на гэтыя пасады запрашаюцца спецыялісты з вышэйшай адукацыяй на заробак у 5,5 млн. рублёў. Ды і юрысту кансультанту прапануецца таксама заробак у 5,5 млн. рублёў. Толькі вось мусіць у рэальнасці сітуацыя з заробкамі іншая, калі такія пасады вольныя…

Другім вялікім працадаўцам у раёне зноў стаў Гарадоцкі лясгас, дзе вольныя 17 месцаў. Пры гэтым, як звычайна для лясгаса найбольш патрабуецца майстроў па лесу і лесарубаў - па 6 адзінак- на заробак у 3-3,5 млн. рублёў.

Самы ж вялікі заробак у раёне па базе даных прапануецца лекару–афтальмолагу ў Гарадоцкай райбальніцы – 6,5 млн. рублёў. Але гэта даныя канца жніўня і ўжо мусіць не адпавядаюць рэчаіснасці.

Л. Антонаў

БРАКАНЬЕРСТВА

СПРАБАВАЎ УТАПІЦЬ ГУМАВУЮ ЛОДКУ

Двума адміністрацыйнымі пратаколамі завяршылася спроба браканьера на сажалцы ў пасёлку Обаль схаваць сляды сваёй дзейнасці ад супрацоўнікаў Гарадоцкай міжрайінспекцыі

Паводле інфармацыі прэс-службы Дзяржінспекцыі па ахове жывёльнага і расліннага свету 19 верасня работнікі Гарадоцкай міжрайінспекцыі на сажалцы ў пасёлка Обаль ў Шумілінскім раёне затрымалі парушальніка, які рабіў замах на здабычу рыбы сеткай. Убачыўшы дзяржінспектараў, мужчына паспрабаваў схаваць сляды правапарушэння - ўтапіў сетку і таксама хацеў утапіць гумавую лодку.

У дачыненні да затрыманага складзены адразу два пратаколы: па ч. 1 арт. 15.35 (замах на здабычу рыбы забароненым прыладай) і па арт. 23.4 (непадпарадкаванне законнаму патрабаванню службовай асобы) Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях Рэспублікі Беларусь. Калі па першаму віду правапарушэння штрафныя санкцыі пачынаюцца ад 10 базавых велічынь, то за непадпарадкаванне законнаму патрабаванню службовай асобы штрафныя санкцыі пачынаюцца ад 20 базавых велічынь – з 3 600 000 рублёў.

Т. Гаражанка

ІНВЕСТЫЦЫІ

В РАЙОНЕ ПОЯВИТСЯ ОЛЕНИЙ ПИТОМНИК

Первых животных из Польши, Бельгии и Германии российские бизнесмены сюда доставят уже к концу года. Это будут породы, которые не водятся в Беларуси.

За пять лет на обустройство питомника и производство планируется потратить 1,1 млн долларов, здесь создадут новые рабочие места. В год россияне собираются выращивать до 100–120 животных. Реализовывать их будут в стране и за рубежом.

При питомнике будет свое охотхозяйство — для него отведено около 100 га бывших сельскохозяйственных земель в Стодолищенском сельсовете. Туристы смогут здесь не только увидеть благородных оленей, но и поохотиться на них с арбалетом.

Сейчас строят ограждение для оленей, подана заявка на отвод земли под административно-хозяйственный комплекс, сообщил начальник землеустроительной службы райисполкома Дмитрий Аксючиц.

Олег Шведов
Витебские вести

КРЫМІНАЛ

УБИЛ ТРОТУАРНОЙ ПЛИТКОЙ

Обвинение в убийстве пожилой сельчанки предъявлено 28-летнему соседу. День десантника, к которому имел некоторое отношение отец подозреваемого, превратился в обоюдный долгосрочный запой. А после убийства старушки молодой человек собирался повеситься и резал себе вены.

Праздновали весело и бурно. А когда у папы с сыном закончилось спиртное, молодой человек отправился к 84-летней соседке и потребовал бутылку вина. Та отказалась дать спиртное в долг. Тогда распоясавшийся молодец стал отрабатывать на ней приемы рукопашного боя – бил кулаками, пытался душить.

А когда бабушка упала на пол, он поднял с крыльца тяжелую тротуарную плитку длиной почти в метр и бросил ее на голову жертвы. Прокурор Городокского района Михаил Патеев знакомит с результатами судебно-медицинской экспертизы:

– Эксперты утверждают, что смерть пенсионерки наступила в результате сочетанной тупой травмы головы, шеи и груди. Погибшая проживала одна, а потому односельчане обнаружили труп на веранде дома только на следующий день. Оперативники быстро вышли на след преступника, который к тому моменту уже уехал из деревни к родственникам в райцентр. Мучимый угрызениями совести парень, как оказалось, уже пытался покончить жизнь путем повешения, резал себе вены. Он нигде не работает, ранее судим за уклонение от уплаты алиментов.

Обвиняемый признался в совершении преступления, его ждет наказание в виде лишения свободы на срок от 8 до 25 лет, пожизненное заключение либо смертная казнь.

Елена БЕГУНОВА
"СБ"

СУВЕНИРЫ ДЛЯ ДЕДУШКИ

В Городке у 87-летнего пенсионера сосед С. выманил в долг 28 миллионов рублей. В качестве залога С., который «подсел» на игровые автоматы, оставлял сувенирные российские деньги.

Прокурор Городокского района Михаил Патеев рассказывает подробности:

— Пожилой человек сначала сомневался в платежеспособности отдаваемых ему взамен долга купюр. Интересовался: почему вместо «рубль» написано «дубль» и к чему красная полоса? Объяснения 38-летнего С. оказались для него убедительными: это, мол, новые российские деньги, которые идут в обменниках по курсу один к двухстам.

Такой ответ пенсионера полностью удовлетворил, и он практически ежедневно выдавал нуждающемуся требуемую сумму — от 50 тысяч рублей до 5 миллионов. Тем более что причины у соседа были исключительно «уважительными» — то машину нужно было ремонтировать, то дров привезти. Жалостливому кредитору озвучивались и «трагические» поводы — семья знакомых якобы попала в аварию. Двое погибли, третий в реанимации — срочно нужны деньги на покупку гробов.

Возможно, пенсионер так бы и оставался в неведении, если бы не сын, дополняют в прокуратуре:

— Он приехал в гости и был немало удивлен, увидев «заначку». Убедил родителей написать заявление в милицию. По факту мошенничества против С. возбуждено уголовное дело, которое передано в суд. Обвиняемый находится под стражей, так как ранее был судим за кражу. Его действия в отношении заведомо престарелого лица будут расценены на суде как отягчающее обстоятельство.

За обмен реальных денег на «приколы» мошеннику грозит до 4 лет лишения свободы.

Елена Бегунова
СБ Беларусь Сегодня

СКРАЛІ РЭЧАЎ НА ВЯЛІКУЮ СУМУ

У Гарадоцкім раёне з дачы эканаміста ЗАТ "Альфа-Банк" злачынцы скралі рэчаў на 43 мільёна рублёў

Паводле інфармацыі прэс-службы Віцебскага абласнога ўпраўлення МУС 26 верасня ў 17 гадзін 20 хвілін у Гарадоцкі РАУС звярнулася эканаміст ЗАТ "Альфа-Банк". Жанчына, 1983 года нараджэння, паведаміла, што ў перыяд з 13 па 26 верасня неўсталяваны злачынец, узламаўшы дзвярныя завалы, пракраўся ў яе дачны дом.

Пры гэтым злачынец здзейсніў крадзеж алюмініевай лодкі, лодкі ПВХ, дрэваапрацоўчага станка, печы ЗВЧ і перфаратара. Шкода склала 43 млн. рублёў.

27верасніГарадоцкімраённым следчым камітэтам убуджаная крымінальная справа па ч. 2 арт. 205 КК – кража здзейсненая з пранікненнем у жытло.

Т. Гаражанка

ПАЛІТЫЧНАЯ КАМПАНІЯ

АД СЫТАСЦІ ДА АБАРОНЕНАСЦІ

Перадвыбарная праграма галоўнага кандыдата на прэзідэнцкую пасаду — істотная заяўка на правы і далей несці крыштальны сасуд. Перад намі «карціна алеем», для стварэння якой аўтарам хапіла дзвюх фарбаў — чорнай і белай.

Пачну з размовы з жонкай перад сном:

— Якія навіны?

— Апублікаваныя вынікі апытання Інфармацыйна-аналітычнага цэнтра (ІАЦ).

— І што?

— Аказваецца, ты ўсім задаволеная.

— Ваў!

Зразумець здзіўленне маёй жонкі нескладана. Пяць гадоў таму напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў яе зарплата (настаўніцы сярэдняй школы) перавысіла 500 долараў. Сёння пры той жа нагрузцы яна не дацягвае ў эквіваленце і да 300 «зялёных». Такі вынік чацвёртай пяцігодкі для асобна ўзятай прафесійнай групы.

У лістападзе 2010 года 77,5% суайчыннікаў былі ўпэўненыя, што Беларусь пад кіраўніцтвам адзінага палітыка (АП) развіваецца ў правільным кірунку. За пяць гадоў гэты паказчык не змяніўся. Стабільнасць, аднак. Такой стабільнасць уяўляюць сацыёлагі ІАЦ, калі на яе глядзець з вокнаў кабінетаў на праспекце Пераможцаў.

Здольнасць рэага-ваць на змены навакольнага асяроддзя — фундаментальная ўласцівасць жывых арганізмаў. Але, калі меркаваць па прыведзенай сацыялогіі, сярэднестатыстычны беларус знаходзіцца ў каматозным стане (ад старажытнагрэчаскага «кома» — «глыбокі сон» — стан паміж жыццём і смерцю, які характарызуецца стратай свядомасці, рэзкім паслабленнем або адсутнасцю рэакцыі на знешнія раздражненні.

Змена вехаў

Працытую фрагмент з папярэдняй «Азбукі паліталогіі» («Хто вычарпаў ліміт рэвалюцый?», 11 верасня, №34): «З пэўнага моманту для кожнай аўтарытарнай дзяржавы палітычная павестка пачынае канцэнтравацца на ўтрыманні ўлады. А гэта азначае, што жыць яна пачынае пад дыктоўку надыходзячай рэвалюцыі. Прадухіленне рэвалюцыі становіцца адзіным пунктам праграмы кіруючага класа. Тут ужо не да развіцця».

Не ўпэўнены, што мяне чытаюць у Адміністрацыі АП, але актуальнасць майго выказвання там прызнаюць, што і пацвярджае перадвыбарная праграма кандыдата на пяты прэзідэнцкі тэрмін. Яна апублікаваная 17 верасня. Адкрыем яе.

Перад намі «карціна алеем», для стварэння якой аўтарам хапіла дзвюх фарбаў — чорнай і белай. Дзве фарбы сімвалізуюць два магчымыя шляхі развіцця Беларусі: «Адзін шлях наперад — да захавання стабільнасці і парадку, свабоды і незалежнасці. Гэта шлях адзінства і згоды, развіцця і прагрэсу. Гэта шлях міру і стварэння. Іншы шлях назад — да смуты і хаосу «дзевяностых», бандыцкага капіталізму і дзяльбы ўласнасці, да паслаблення дзяржавы і страты незалежнасці. Гэта шлях рэвалюцыі, крыві і вайны».

Прадухіленне рэвалюцыі — цэнтральны элемент праграмы АП. Але калі ў 2010 годзе кандыдат на чацвёрты тэрмін у якасці антырэвалюцыйнага сродку (сродку па падтрыманні стабільнасці) прапаноўваў «імкліва рухацца наперад і дасягнуць большага», то сёння на парадку дня стаіць задача «абараніць тое, што ўжо створана».

Такая дыялектыка развіцця аўтарытарнага рэжыму. Яна выразна прагледаецца ў загалоўках праграм адзінага рэальнага кандыдата на прэзідэнцкую пасаду: «Ад захавання — да памнажэння» (2010), «За будучыню незалежнай Беларусі» (2015).

Дзесяць гадоў таму кандыдат на трэці тэрмін абяцаў давесці якасць жыцця нашых грамадзян да ўзроўню, параўнальнага з заходнееўрапейскім. Пяць гадоў таму ён рэдукаваў сваё абяцанне да набліжэння ўзроўню жыцця ў Беларусі да еўрапейскага. Сёння кандыдат на пяты тэрмін цвёрда абяцае абараніць Айчыну ад любых замахаў.

Несці на працягу двух дзесяцігоддзяў крыштальны сасуд, імя якому Беларусь, — задача не самая простая. Верагоднасць спатыкнуцца рэальная, тым больш, што жадаючых падставіць падножку хапае.

Адсюль змена вехаў. Змена сацыяльнага кантракту. Падтрымліваць лаяльнасць насельніцтва за кошт росту рэальных даходаў беларуская мадэль больш не ў стане. Свой унутраны рэсурс яна цалкам вычарпала яшчэ ў пачатку «нулявых». Далейшы рост даходаў забяспечваўся за кошт датацый з боку «нашай Расіі», нафтавага афшора і крэдыту МВФ.

Новы сацыяльны кантракт прадугледжвае абмен лаяльнасці на выжыванне. Упершыню пра яго ўвядзенне АП абвясціў у сваім навагоднім звароце за некалькі хвілін да надыходу 2015 года. У праграме «За будучыню незалежнай Беларусі» новаму кантракту нададзена цэнтральнае месца.

Абмяжуюся трыма цытатамі: «Нам у Беларусі ўдаецца захаваць мір, мы не чуем стрэлаў і разрываў снарадаў, у нас ёсць магчымасць спакойна працаваць, гадаваць дзяцей і радавацца мірнаму жыццю». «Як першы прэзідэнт незалежнай Беларусі магу цвёрда абяцаць вам: наша краіна ніколі не будзе ўцягнутая ў чужыя войны і канфлікты. І мы заўсёды абаронім Айчыну ад любых замахаў». «ЗАХАВАЦЬ У КРАІНЕ МІР І ПАРАДАК — у гэтым я бачу сваю другую найважнейшую задачу».

Усім і бескарыслівa

Любая мабілізацыйная кампанія, хто б і з якой мэтай яе ні праводзіў, вядзе да палярызацыі грамадства. У расколатым жа беларускім грамадстве эфект палярызацыі праяўляецца асабліва відавочна. Таму мэтанакіраваныя намаганні дзяржаўнай прапаганды па мабілізацыі патэнцыйных прыхільнікаў АП аўтаматычна вядуць і да мабілізацыі яго праціўнікаў.

З эфектам палярызацыі звязаны адносны поспех апазіцыйных кандыдатаў на прэзідэнцкіх выбарах. Калі ўзровень электаральнай падтрымкі АП на выбарах адпавядае яго рэйтынгу даверу, то для апазіцыйных кандыдатаў ён, як правіла, у два разы вышэйшы (паводле дадзеных НІСЭПД).

Гэта перавышэнне забяспечваецца за кошт так званага пратэстнага галасавання. Але адна справа — згаджацца на негатыўны пабочны эфект мабілізацыі ва ўмовах ранейшага сацыяльнага кантракту («Лаяльнасць у абмен на рост даходаў») і зусім іншае — ва ўмовах цяперашняга («Лаяльнасць у абмен на выжыванне»).

У 1994 годзе Лукашэнка быў галоўным рэсурсам сваёй выбарчай кампаніі. Сёння, калі меркаваць па публічнай інфармацыйнай прасторы, ён фактычна хаваецца ад сваіх патэнцыйных выбаршчыкаў.

Роля галоўнага ньюсмейкера Беларусі ўскладзена на старшыню Цэнтрвыбаркама Лідзію Ярмошыну. У гэтую ролю яна выдатна ўжылася, і нават вялікі Станіслаўскі не змог бы вымавіць сваё сакраментальнае: «Не веру!»

Я рэгулярна праглядаю сайт самай саліднай беларускай газеты. Прывяду некалькі загалоўкаў навінавых матэрыялаў: «Ярмошына цалкам давярае выбарчым камісіям» (16.09); «Ярмошына лічыць, што ў Беларусі не варта спяшацца з пераходам на дыстанцыйнае галасаванне» (16.09); «Ярмошына: Беларусь не баіцца экзіт-полаў» (16.09); «Ярмошына: На тэледэбатах кандыдатам трэба трымацца бойка і кампетэнтна» (11.09).

З апошняга загалоўка вынікае, што інтарэсы гэтай выдатнай жанчыны не абмяжоўваюцца прафесійнай сферай. Яна прэтэндуе і на лаўры галоўнага беларускага спецыяліста ў галіне фармавання палітычнага іміджу. Прычым свае парады старшыня Цэнтрвыбаркама раздае бескарысліва, незалежна ад палітычнай арыентацыі кандыдатаў.

(скарочана)

Сяргей Нікалюк

ІНТЭГРАЦЫЯ

ЗАЧЕМ ВЫ МОЛОКО РАЗБАВЛЯЕТЕ?

Смех в зале среди участников форума регионов России и Беларуси, который прошел в Сочи 18 сентября, вызвал диалог Александра Лукашенко и Владимира Путина по поводу натуральности белорусского молока.

Президент Беларуси решил заочно ответить на упреки в свой адрес со стороны президента Казахстана.

Недавно Нурсултан Назарбаев на форуме приграничного сотрудничества России и Казахстана пожаловался Путину, что Лукашенко «шпарит туда порошок этот, порошок разбавляется и продается. Это совсем не цельное молоко, это молочный напиток, он на Западе таким и считается, а продается по таким же ценам, по которым продается наше молоко».

Лукашенко, воспользовавшись случаем, с трибуны форума в Сочи попробовал дать достойный ответ своему казахстанскому коллеге, но не без помощи Путина нарвался лишь на дружный смех в зале.

«— К сожалению, у нас не всё получается в Евразийском экономическом союзе. И вы это, наверное, чувствуете. Я вот прочитал выступление нашего дорогого друга Нурсултана Абишевича по поводу его озабоченности каким-то ненатуральным молоком или еще чего-то тут… Я просто не хочу… — замялся Лукашенко.

— Он рассчитывал на вашу реакцию. И добился своего. Он своего добился, — вставил Путин.

— Во-первых, мы живем в рыночных условиях. И самый продвинутый рыночник среди нас, вы это видите и по программам, — Нурсултан Абишевич. Покупают в Казахстане молоко такое, ну туда и везут его. Не покупают — не повезли бы! Это во-первых, — продолжил Лукашенко.

Во-вторых, нет такого термина «натуральное молоко». Все прекрасно понимают, что и Россия, и Беларусь взаимно сушат это молоко, удаляют воду. И когда пик молока падает, когда его не хватает, Россия заказывает в Беларуси, мы часто покупаем в России это молоко, разбавляем его, то есть добавляя воду, и получается нормализованное молоко.

— Но это же не пиво! Зачем вы разбавляете молоко? — удивился Путин под громкий смех в зале.

— Не услышал, — вполголоса обратился Лукашенко к Путину.

— Это не пиво. Зачем вы молоко-то разбавляете, — повторил Путин под продолжающийся смех.

— Да, — несколько смутился Лукашенко, но быстро собрался. — Поэтому если рассуждаешь на какую-то тему и проблему, надо глубже в ней разбираться. А то, что он говорит о напитке каком-то молочном, так это если сок добавляешь туда. Тогда это напиток. Вот в западной Европе, кстати, это есть. И эта не имеет тема никакого отношения к тому, что у нас происходит в Евразийском экономическом союзе. У нас гораздо есть серьезнее проблемы».

Читать полностью и смотреть видео здесь: http://naviny.by

СТАРТ КАНДЫДАТА

ПРА КАТЭДЖ ГАЙДУКЕВІЧА І МЭХАНІЗМ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ ЗДРАДЫ

У рэпартажы Эўрарадыё з катэджу Гайдукевіча той прызнаецца журналісту Зьмтру Лукашуку, што набыў участак з домам у 93-м годзе за 22 тыс. даляраў.

«На маю заўвагу, што 22 тысячы даляраў у 1993 годзе былі вялізнай сумай, — піша Лукашук, — спакойна адказвае, што «ў тыя часы адзін шапік прыносіў за дзень тысячы тры прыбытку, ня тое што цяпер, таму не такая гэта і вялікая сума».

І сапраўды — 22 тысячы даляраў у 1993 годзе не былі ні вялікай, ні нават вялізнай сумай. У той час яны былі сумай калясальнай.

Калі я падзяліўся сваімі сумненьнямі ў фэйсбуку, атрымаў камэнтар: «Поўнасцю з вамі згодны, бо ў мяне быў заробак 23 $ й працаваў я на „Інтэграле" інжынэрам, а заробкі там былі не на апошнім месцы й сума ў 22 000 $ выглядала касьмічнаю».

У лістападзе 1992-га ў знак пратэсту супраць забароны Вярхоўным Саветам ініцыяванага БНФ рэфэрэндуму аб датэрміновых выбарах я сышоў з пасады сакратара парлямэнцкай камісіі па СМІ і правах чалавека (першая добраахвотная палітычная адстаўка ў новай Беларусі). На той момант мая зарплата была аж 40 даляраў. Пасада сакратара камісіі па зарплаце прыраўноўвалася да міністэрскай, такім чынам, у міністра былі тыя ж 40 даляраў. Потым заробак крыху паднялі, але не нашмат — у тым жа 1993 старшыня ВС Шушкевіч атрымліваў у эквіваленце 80 даляраў, старшыня Саўміну Кебіч — афіцыйна — крыху меней.

У 1993 годзе Гайдукевіч працаваў в.а начальніка Упраўленьня пры Савеце Міністраў па сацыяльнай абароне вайскоўцаў, асобаў шараговага і кіроўнага складу органаў унутраных спраў, вайскоўцаў-інтэрнацыяналістаў, звольненых у запас у (адстаўку) і членаў іх сем'яў. Пасада прыраўноўвалася, у лепшым выпадку, да намесьніка міністра. (У дужках заўважу, што гэта афіцыйная пасада, рэальна ж Гайдукевіч узначальваў пракебічаўскае «Народное движение Беларуси», якое было створана для супрацьстаяньня з БНФ і выступала за аб'яднаньне Беларусі і Расеі. Шматлікія выступы Гайдукевіча ў дзяржаўных СМІ вызначаліся агрэсіўным непрыманьнем Незалежнасьці, нацыянальнага Адраджэньня, беларускай мовы, дэмакратычных каштоўнасьцяў).

Натуральна, зарплата в.а. начальніка ўпраўленьня пры Савеце Міністраў ніяк не магла быць большай за заробак старшыні Савету Міністраў.

Дарэчы, ніякі шапік у 1993 годзе пры сярэднім заробку ў 20 даляраў не «прыносіў за дзень тысячы 3 прыбытку». Да нас пастаянна зьвярталіся прадпрымальнікі са скаргамі на бюракратычны ціск, таму я магу ўявіць іх даход — добра калі ён быў у паўтысячы тых даляраў за месяц. Увогуле, ці разумее Гайдукевіч, пра што сьведчаць ягоныя словы пра шапікі? Дзяржчыноўнікам было забаронена займацца камэрцыйнай дзейнасьцю.

Канешне, шапікі тут ні пры чым.

А вось удзел у «карупцыйных схемах» — рээкспарце нафты, каляровых мэталаў і г.д. — даваў сапраўды гіганцкі прыбытак. За ўсё — і асабліва за ліцэнзіі на рээкспарт — браўся хабар, і немалы.

Памятаю, неяк я прыеў да аднаго з намесьнікаў Кебіча старшыню Чыгуначнага райвыканкаму Віцебска (там была мая выбарчая акруга, а дэпутатаў ВС прапускалі без чаргі), каб «выбіць» каналізацыйныя трубы. Пытаньне вырашылася за тры хвіліны. «Ты ведаеш, колькі бізнэсоўцы плацяць за ўваход у такія кабінэты? — спытаў мяне старшыня райвыканкаму. — Стаўка пачынаецца ад трох тысяч даляраў».

Гэта Васілю Быкаву Лявон Баршчэўскі завозіў мех бульбы, бо не хапала пэнсіі, гэта Зянон Пазьняк атрымліваў 20 даляраў у сваім інстытуце гісторыі Акадэміі Навук і на сэсію ВС езьдзіў на тралейбусе, а чынавенства актыўна скалачвала падмурак цяперашніх холдынгаў і карпарацый.

Ну а тыя, хто не належаў да чынавенства, мусілі даваць хабар. Ідавалі — пачынаўшы прызнаньні цяперашніх «генэралаў бізнэсу», якім ў 90-х было 20-30 гадоў. Давалі хабар і тым самым, так ці інакш, умацоўвалі карупцыйную сыстэму, якая не дазволіла Беларусі стаць на дэмакратычны, эўрапейскі шлях. І якая, зь невялікімі пэрсанальнымі пэратурбацыямі, у 1994 перайшла пад Лукашэнку. І калі на першых (і адзіных сапраўдных) прэзыдэнцкіх выбарах 94 году Масква бачыла ў Лукашэнку праваднікa сваіх інтарэсаў (больш энэргічнага, чым Кебіч), дык намэнклятура імгненна разгледзела ў ім абаронцу сваіх капіталаў (ну, зь невялікім пэраразьмеркаваньнем з улікам прыходу новых людзей). Не памыліліся ні першыя, ні другія. Цяпер Маскве можна не турбавацца адносна разьмяшчэньня чарговай ваеннай базы. І калі пры Кебічу вяршыняй мары чыноўніка лічыўся асабняк за 22 тысячы даляраў, дык цяпер вымяраюць мільёнамі (а асабліва «набліжаныя» — мільярдамі).

Тут інтарэсы Масквы і праўладнага бізнэсу сышліся. Спалучаюцца яны і цяпер: гэтак званы вялікі бізнэс ня толькі пралукашэнкаўскі, але і — прарасейскі.

Зрэшты, пра гэты мэханізм нацыянальнай здрады Беларускі Народны Фронт казаў і тады.

«Дамінуючым стаў працэс пераразьмеркаваньня дзяржаўнай уласнасьці і фінансаў у прыватную ўласнасьць намэнклятуры. Для гэтага адпаведным чынам напісаны законы, прыняты шэраг падзаконных актаў, якія адчынілі дарогу неправавому, але «законнаму» рабаўніцтву дзяржаўнай маёмасьці, хабарніцтву і карупцыі. Усё гэта адначасна зь безаглядным палітыкай стрымліваньня і недапушчэньня рынкавых рэформаў... прывяло да стварэньня на Беларусі асноваў намэнклятурна-мафіёзнай дзяржавы з тыповай для яе канцэнтрацыяй багацьцяў у руках вузкага кола каляўладных асобаў, манапалізмам і імкненьнем да таталітарных формаў дзяржаўнага кіраваньня, што выявілася ў плянах стварэньня «прэзыдэнцкай дыктатуры».

Гэта цытата з прамовы старшыні БНФ Зянона Пазьняка на ІІІ Усебеларускай палітычнай канфэрэнцыі. 6 ліпеня, той самы 1993 год.

Сяргей Навумчык

ГЕОСТРАТЕГИЯ РОССИИ

БУДЕТ ЛИ УКРАИНСКАЯ КАША В БЕЛАРУСИ?

Оккупирует ли Россия Беларусь в ближайшие месяцы? На фоне скучного предвыборного сюжета (называть других кандидатов конкурентами Александра Лукашенко язык не повернется) эта алармистская тема выглядит для СМИ находкой.

Заявления национальной оппозиции об агрессивности соседней империи, только и мечтающей поглотить Беларусь, многими воспринимаются уже как ритуальные заклинания. Из них сенсацию не сварганишь.

Но на сей раз благодатную для политических спекуляций тему вторжения с востока актуализировал доклад «Новая геостратегия России: последствия и вызовы для архитектуры международной безопасности», подготовленный Юрием Цариком и Арсением Сивицким из минского Центра стратегических и внешнеполитических исследований. Эта структура в экспертном сообществе имеет репутацию близкой к властям.

Не поддержать Лукашенко — приедет на танке Путин?

Фишка доклада — тезис о высокой вероятности «военно-политической дестабилизации Республики Беларусь в течение ближайших трех-шести месяцев».

Тупиковая ситуация в Украине, при том что Минск намерен твердо придерживаться нейтральной и миротворческой позиции в этом конфликте, нормализовать отношения с ЕС и США, а также ряд других факторов подталкивают Москву, как считают авторы доклада, «к повторению украинского сценария» в нашей стране.

Толчком для ввода войск, согласно этой версии, может стать отказ белорусского руководства разместить здесь российскую авиабазу.

В ряде интервью эти же политологи поясняют, какой именно сценарий может применить Москва, учитывая проведение в Беларуси президентских выборов. Мол, сначала здесь замутят некое подобие майдана, причем якобы инспирированного Западом, а потом, когда возникнет конституционный кризис, просто введут свои войска — надо же спасать братскую республику.

Пикантность трактовки в том, что и большая часть белорусской оппозиции, в частности сторонники бойкота выборов, проведения уличных акций, предстают в этой обрисовке вольными или невольными пособниками Кремля.

Главный же месседж доклада адресован, пожалуй, Евросоюзу и США. Подтекст читается так: лучше уж поддержать Лукашенко, иначе здесь будет Путин.

Оккупация маловероятна, деградация уже идет

Что и говорить, Крымом да Донбассом Россия заработала репутацию безбашенного, отвязанного мирового игрока. Это вдобавок к не самому лестному бэкграунду СССР и Российской империи.

И все же наложить украинский сценарий на Беларусь для российских стратегов (предположим, они это прокручивают) проблематично по ряду причин.

Во-первых, да, по горло хватает и Украины. Владимир Путин хоть и любит выглядеть «ненаклоняемым», как и Лукашенко, но тягаться с мощью западного мира, обложившего санкциями, нереально. Надо аккуратно сдавать назад.

Во-вторых, демонизировать белорусов в массовом сознании россиян так же, как это сделали с образом украинцев, будет, пожалуй, гораздо сложнее.

В-третьих, осмелюсь предположить, что Лукашенко при всем его норове по большому счету устраивает Кремль. При всех капризах он для московской верхушки — свой, в том числе и ментально, по духу.

Любая же марионетка, которую Кремль захотел бы здесь поставить, может в некий момент выйти из-под контроля. Да и попробуй еще поставь. Лукашенко держит страну под колпаком. Все просвечивается жестким рентгеном. Смешно думать, что спецслужбы проморгали бы подготовку неких сотен боевиков для местного майдана, о чем пишут иные российские ресурсы.

Да, белорусскую ситуацию можно пустить вразнос, если приложиться со всей дури. Но тогда процесс способен выйти также из-под контроля тех, кто этот большой бемц затеял. Не факт, что в итоге Москва получит лояльный ей режим.

Нет, ну зачем головная боль на ровном (или почти ровном) месте? Руководство нынешнего белорусского режима хотя и лавирует, пытается расширить свободу геополитического маневра, но к геополитической измене не способно в принципе по целому ряду причин, которым можно посвятить отдельную статью.

Да, в перспективе при стечении целого ряда неблагоприятных для Беларуси обстоятельств аншлюс не исключен. Но куда более реальной является перспектива многолетней деградации нашей страны в тени слабеющей постимперии. Эта деградация уже идет.

Так кто пустил сюда «русский мир»?

Возвращаясь же к докладу Царика и Сивицкого, стоит выделить такой тезис: «Важным аргументом в пользу организации смены режима в Беларуси для российского руководства является то огромное влияние, которое Россия имеет на специальные службы, государственный аппарат, директорат государственных предприятий, информационное пространство и экономику Беларуси».

В этом плане белорусский официальный лидер, при всей своей жесткой авторитарности, действительно очень уязвим. Его многолетняя ориентация на Москву, желание угодить Кремлю для получения субсидий привели к дальнейшей (начало положили царизм и большевизм) русификации всех сфер жизни, торможению национального самосознания белорусов.

Фактически сам Лукашенко «диким креном» (его собственное признание) своей политики на восток создал в Беларуси тепличные условия для тихой экспансии «русского мира».

И как бы ни холодили теперь спину высшего белорусского начальства угрозы со стороны Кремля, попробуй разорви его тщательно сплетенную паутину.

Чтобы обеспечить реальные гарантии независимости Беларуси, здесь нужно менять всю систему. Но кто на это способен?

(скарочана)

Александр Класковский

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 29.09.2015 у 17.45 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.